

WEWNĘTRZNY REGULAMIN PRAKTYK

Przyjęty uchwałą Rady Instytutu Pedagogiki UJ w dniu 13 września 2021 roku dla studentów jednolitych studiów magisterskich stacjonarnych
Kierunek Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna

1. Regulamin praktyk na jednolitych studiach magisterskich na kierunku *Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna* jest zgodny ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U.2012.131, z dnia 6 lutego 2012 r.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2017, poz. 1575 i Obwieszczeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. poz. 465).

2. Studenci/studentki kierunku *Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna* są zobowiązani do uczestnictwa w praktykach w wymiarze 240 godzin dydaktycznych łącznie, z czego 25 godzin przeznaczonych jest na supervizję pracy własnej w ramach odbytych praktyk.

Plan jednolitych studiach magisterskich obejmuje następujące praktyki pedagogiczne i zawodowe:

- a) **Praktyka ogólnopedagogiczna - hospitacyjna** w wymiarze 45 godzin +5 godzin supervizji, na I roku studiów, której celem jest wieloaspektowe poznanie sposobu funkcjonowania placówek edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych oraz poradni psychologiczno-zawodowych, ich podstawowych zadań, obszarów działalności, stosowanych procedur, podziału kompetencji, systemu planowania pracy i kontroli.
- b) **Praktyka wychowawczo-dydaktyczna nieciągła** w wymiarze 55 godzin +5 godzin supervizji na II roku studiów, ukierunkowana na nabycie i rozwinięcie przez studentów umiejętności organizowania pracy nauczyciela oraz poznanie charakterystyki rozwojowej grupy wychowanków.
- c) **Praktyka - Projekt edukacyjny w przedszkolu lub w klasach I-III** w wymiarze 25 godzin +5 godzin supervizji (III rok), której celem jest nabycie przez studentów/studentki wiedzy i umiejętności potrzebnych do projektowania sytuacji edukacyjnych uwzględniających różne strategie pracy z dzieckiem.
- d) **Praktyka zawodowa ciągła w przedszkolu** w wymiarze 45 godzin +5 godzin supervizji, realizowana na IV roku w pierwszych dwóch tygodniach października.
- e) **Praktyka zawodowa ciągła w szkole podstawowej w klasach I-III** w wymiarze 45 godzin +5 godzin supervizji, realizowana na V roku w dwóch pierwszych tygodniach października. Celem ciągłych praktyk zawodowych jest rozwinięcie kompetencji

praktycznych studentów/studentki w zakresie działań pedagogicznych w powiązaniu z posiadaną wiedzą teoretyczną. Istotą praktyki jest stworzenie studentowi warunków do pracy nad sobą podczas doskonalenia umiejętności samodzielnego planowania i realizowania pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu i klasach I-III w szkole podstawowej pod kierunkiem czynnego nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym. W trakcie trwania praktyk ciągłych student/studentka może prowadzić badania naukowe związane w przygotowywaną pracą dyplomową.

3. Praktyka odbywa się w wyznaczonych placówkach edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych oraz poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz w szkołach i przedszkolach pod nadzorem opiekuna praktyk wyznaczonego przez Instytut Pedagogiki UJ, dyrekcji danej instytucji oraz opiekunów praktyk - nauczycieli wyznaczonych przez owe dyrekcje do pracy ze studentami/studentkami.

4. Nadzór nad przebiegiem praktyki sprawuje dyrektor instytucji, w której odbywana jest dana praktyka, z wyjątkiem praktyki hospitacyjnej, kiedy bezpośredni nadzór i prowadzenie praktyki powierzone zostaje przez w/w dyrektora opiekunowi praktyki.

5. Nadzór merytoryczny i metodyczny w przypadku praktyk asystenckich w instytucjach szkolnych i przedszkolnych sprawuje dyrektor danej instytucji lub wyznaczony przez niego opiekun praktyk.

6. Dyrektor oraz opiekun umożliwiają studentowi zapoznanie się z:

- dokumentacją instytucji,
- organizacją stałych zajęć,
- organizacją czasu wolnego uczestników zajęć,
- pracą rady pedagogicznej i jej zespołów oraz innych ciał, komisji działających w obrębie instytucji,
- samodzielnym prowadzeniem zajęć z uczniami i wychowankami, formami współpracy ze środowiskiem,
- innymi formami pracy wynikającymi ze specyfiki instytucji/placówki.

7. Opiekun studenta/studentki:

- czuwa nad właściwym przebiegiem praktyki,
- udziela merytorycznych i metodycznych rad i wskazówek w czasie przygotowania zajęć, a po ich przeprowadzeniu wydaje stosowne zalecenia,
- potwierdza w DZIENNIKU praktyk przebieg każdego dnia praktyki,
- po zakończeniu praktyki omawia ze studentem jej przebieg i wpisuje do DZIENNIKA opinie wraz z oceną za wykonanie powierzonych zadań.

8. Student/studentka rozpoczyna praktykę od spotkania z dyrektorem placówki/instytucji w której student odbywa praktykę, z którym ustalają harmonogram zajęć i plan pracy na czas praktyki.

9. W czasie praktyki student/studentka powinien, zgodnie z otrzymaną szczegółową instrukcją:

- obserwować zajęcia związane z różnymi odcinkami pracy danej instytucji,
- przeprowadzać różne zajęcia wynikające z normalnego rytmu pracy instytucji,
- do prowadzonych zajęć opracować konspekt lub inną wymaganą dokumentację zgodnie z otrzymanymi wskazówkami i przedstawić go do akceptacji opiekunowi w przeddzień prowadzonych zajęć lub w wymaganym terminie.

10. Wypełniony DZIENNIK praktyk wraz z kompletem konspektów prowadzonych zajęć i innych wymaganych materiałów student/studentka składa u odpowiedniego kierownika praktyk w terminie 14 dni od zakończenia praktyki (nie później jednak niż do końca każdego roku akademickiego).

11. Niedotrzymanie terminu ustalonego w pkt. 10 spowoduje niezaliczenie praktyki.

12. Zaliczenia praktyk oraz wpisów do systemu USOS dokonuje Opiekun praktyk ze strony Instytutu Pedagogiki.

13. W przypadku niestosowania się do Regulaminu praktyki dyrektor placówki może przerwać odbywanie praktyki z równoczesnym powiadomieniem o tym Dyrektora Instytutu Pedagogiki.

14. Szczegółowe treści praktyk znajdują się w sylabusach do poszczególnych praktyk.

A. Praktyka w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego

Celem praktyki w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

W trakcie w/w praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przez:

A.1. Zapoznanie się ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

A.2. Obserwowanie:

- a) zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
- b) aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) - dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku),
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
- f) sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
- g) dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
- h) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;

A.3. Współdziałanie z nauczycielem w:

- a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
- b) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
- c) prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
- d) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

A.4. Pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:

- a) diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
- b) poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
- c) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie,
- d) sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,

- e) organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- f) animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
- g) podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- h) podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- i) sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki;

A.5. Analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
- b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- c) ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- d) ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
- e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
- f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).

B. Praktyka w ramach przygotowania dydaktycznego

Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

B.1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

B.2. Obserwowanie:

- a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
- b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) - dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć),
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
- f) sposobu oceniania uczniów,
- g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
- h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
- i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia

bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);

B.3. Współdziałanie z nauczycielem w:

- a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),
- b) organizowaniu pracy w grupach,
- c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
- d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
- e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
- f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- g) organizowaniu przestrzeni klasy,
- h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

B.4. Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
- c) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
- f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
- h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
- j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;

B.5. Analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
- b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeżenie swoich mocnych i słabych stron),
- d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
- e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych

- i prowadzonych lekcji (zajęć),
- f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).